

papir og Skriverpenge samt lade Papirerne ihinglæse. Naar en Saantager er kommen overens med Laangiveren om, at han skal svare 4 pCt., vil Laangiveren herefter have Lov til ogsaa at tage 5 pCt. Dersom der kommer en Mand og byder ham 5 pCt, kan han sige til den første Saantager, at hvis han ikke vil give 5 pCt., opsiges han Pengene; men det kan jo blive meget uheldigt for den, der har laant disse Penge. Han ser nemlig, at hvis han ikke vil give 5 pCt., bliver han nødt til at se at faa Pengene at laane et andet Sted, og paa den Maade maa han jo betale Omkostningerne igjen. Han maa ikke alene betale Opsigelsen, men han skal ogsaa have Saanet udslettet, og naar han skal laane Pengene et andet Sted, er han nødt til igjen at begynde forfra med Omkostningerne, med Betaling af Stempel-papir o. s. v. Sagen er altsaa den, at der er et saadant Tryk paa ham, at han næsten er nødt til at gaa ind paa at give 5 pCt., thi ellers risikerer han som sagt at faa sine Penge opsagte, og hvis han da laaner et andet Sted, kan let det Samme gjentage sig, men det tror jeg er uheldigt. Jeg tror ganske vist, at der kan gjøres Noget for, at vi holde Renten nede paa 4 pCt., derved, at man lægger Skat paa de udenlandske Papirer og bestemmer, at Kassernes Renter heller ikke maa overstige 4 pCt.; jeg tror, dette vilde være i det Almindeliges Interesse. Jeg veed nok, at der er Mange, som mene, at det er rigtigt, at Kapitalerne samles paa Enkeltes Hænder, ligesom der er dem, der mene, at det er rigtigt at samle Fordeleommene paa Enkeltes Hænder. Folk skulde da søge deres Arbejde der, og Eierne skulde være som et Slags Bærere for det Dvrigt, men jeg tror ikke, at dette er heldigt. Efter min Mening bør man virke hen til, at faa mange Folk som muligt kunne blive selvstændige og have det selvstændigt og godt; jeg tror, det er rigtigt at gaa frem paa den Maade. Der blev igaar talt om Fattiggaaarde o. s. v., men det er vistnok rigtigt at se at undgaa dem saa meget som muligt. Derfor maa jeg meget ønske, at § 2 i Lovforslaget ikke bliver vedtaget, og jeg skulde endog være tilbøjelig til

at stemme imod Lovforslagets Overgang til 2den Behandling.

S. M. Petersen: Jeg skal ikke her tale om, hvorvidt det er rigtigt at have en Rentefod eller ikke, derom har jeg talt tidligere, og den Mening, jeg da udtalte, har jeg endnu. Jeg finder enhver Rentefod unaturlig, men vi have den engang, og den er bleven tilvant. Med Hensyn til hele den Sag, der her foreligger, tror jeg, at man, som Forholdene nu staa, hellere maatte lade dette let fængelige Stof ligge hen uden at røre derved end at indbringe et Lovforslag derom og røre op i den hendsende Tid, som kan blive kendt meget alvorlig. Det er nemlig, at man kan komme en og anden Debitor til Hjælp ved en saadan Lov, saaledes at han kommer til at spare nogle faa Rigsdaler efter § 1; det kan ogsaa gjerne være, at en saadan Lov mange Steder kan være vel anbragt; men jeg tror, at Loven, naar man ser paa Sagen som en Helhed, vil gjøre langt større Skade, end disse enkelte Tilfælde ere værd. Efter min Mening vil denne Sag, saasnart den her bliver debateret, gaar over i Bladene og maasse bliver til Lov, fremkalde Uvillie og have til Følge, at mangen en Kreditor, som nu lader sine Penge staa rolig hen i en Eiendom, hvori de have staaet i mange Aar efter den gamle Rentefod 4 pCt., netop herved kommer i Tanke om, at han nu næsten er halvt opfordret til at sætte sin Rente op. Rentefoden beror paa et Tillidsforhold, og det kan ikke nytte her at tale om, hvad der er den rette Pris for Pengene og hvad ikke; det kan være forffjelligt paa de forffjellige Egne. Der er mange eller idetmindste flere Egne, — det kan jeg sige med Sikkerhed — hvor de allerfleste Kapitalister ganske rolig lade deres Penge staa hen til 4 pCt., ja det er endog ikke saa sjældent Tilfældet, — jeg kan paavise ikke saa faa Tilfælde, — hvori de staa hen under 4 pCt. Obligationen eller Gjælds brevet fornyes, naar Pantet skifter Eier; Kapitalens nye Eier er maasse en Søn af en tidligere Kreditor, han trækker paa Skuldrene og næmmer ikke at tage højere Rente end hidtil. Naar Ren-